

כדי שיחה התברר שיש לו כעס גדול מאד על משפחתו וכשאמו נפטרה הוא בכלל לא ידע שהיא הייתה חולה ורק נודע לו ביום הפטירה ובקושי הספיק להגיע להלוויה. ברור שהדבר נשמע משונה ביותר והסקתי שקיימת איזה בעיה משפחתית שהוא לא סיפר עליה. ואכן כך היה. דרך הצער של עיכוב הילדים להתחתן יש מסר של צורך לסליחה מקפידה משפחתית, מהתרת קללות וכיו"ב.

אדם מושפע מגלגולים קודמים

ייסורים הם כמו שכתבנו רמזים על צורך בשינוי דרך, משהו בעבר שלנו נפגם וצריך לתקנו אבל לא מדובר רק על הגלגול הזה, אנחנו באים לעולם הזה כבר עם צורך של תיקון. בשער הגלגולים מלמד האריז"ל שיתכן ואדם יהיה מושפע גם מגלגוליו הקודמים, שכן גלגול בא לעשות אחת משתים: או לתקן עבירות שנעשו בגלגולים הקודמים, או להשלים דברים שלא נגמרו בגלגולים הקודמים כגון מצוות שלא נעשו וכיו"ב. דבר זה מקשה מאד את ההבנה של ההשגחה עלינו, לא תמיד הדברים הם לוגיים כי אין לדיין אלא מה שענינו רואות, ועיננו אינם רואות את מה שקרה בעבר. לכן יש לנו שאלות על צדיק ורע לו רשע וטוב לו וכיו"ב.

רגשות כלואים והשפעתם

במסע החיים יש לעיתים מצבים רגשיים שקשה מאד לאדם להתמודד איתם, קשה מאד לזרום הלאה עם החיים ועל מנת להמשיך הגוף לומד לכלוא את הרגשות העוצמתיים האלו באחד מהאיברים ושם או שהוא יעשה בסופו של דבר נזק או שהאדם יתחזק וילמד להתגבר ולשחרר את אותו הרגש.

לרגשות האלו קוראים **רגשות כלואים**. בניסוי רפואי מול קהל עלתה אישה צעירה כבת עשרים, צולעת קלות על רגלה. אחרי בירור קצר התברר שבגיל שלוש הייתה הרגשה של חוסר אוניס שנכלאה אצלה. הסתבר (בעזרת אמה שהייתה נוכחת) כשהיא חיתלה את ביתה (אז לא היו עדיין טיטולים והיו מחתלים עם חיתולים של בד, והיו סוגרים אותם עם סיכת ביטחון) היא סגרה את החיתול עם סיכת הביטחון בבשר הילדה, הילדה בכתה והיא השתיקה אותה בצעקות, היא חשבה שהיא מפונקת והילדה שתקה מפחד. וכשהיא חיתלה אותה אח"כ אחרי שעתיים, היא שמה לב שהסיכה נעוצה בתוך הבשר שלה. הילדה פיתחה בגיל 8 צליעה באותו רגל בדיוק שהסיכה הייתה תחובה, והצליעה הלכה והחמירה עם השנים, הרופאים לא מצאו שום סיבה לצליעה, הסיבה הייתה רגשית לא פיזיולוגית. שחרור הרגש הכלוא הביא להחלמתה.

פרשת

עקב

הרב משה ארמוני שליט"א

פרשת עקב

אנו נמצאים בשבוע השני משבעת שבועות הנחמה, שבועות אלו שבאים אחרי שלושת שבועות החורבן שתכליתם חשבון נפש כהכנה לימי התשובה הבאים אחריהם, מהחורבן אפשר ללמוד דברים רבים כגון מה הם הסיבות שהביאו לחורבן, איך לא ליפול שוב לאותו מצב וכיו"ב. באופן אישי חורבן מסמל ניסיונות ייסורין וצרות שאדם עובר במשך חייו והנחמה במקרה הזה תהיה גם כן הלימוד שבא בעקבותיהם איך לא ליפול שוב לאותו מצב, וגם ללמוד מה הביא אותך לשם ובמידה והתגברת אתה יכול ללמד אחרים איך לא ליפול ואיך לצאת מהמצב הזה בבחינת "אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהם", כך אין חכם כמו בעל ניסיון. בעלון זה ובבא ננסה קצת להבין איך לעבוד אחרי ניסיונות קשים וייסורים על מנת לצאת למקום טוב יותר.

ההשגחה עוברת דרך הניסיונות הפרטים

של אחד ואחד

עם ישראל נמשלו לכוכבים, שנאמר בהם (ישעיה מ כו) "המוציא במספר צבאם" וכלי ספק שהקב"ה יודע מספרם, ואעפ"כ מצווה את משה במדבר למנותם להודיעו שכל איש מישראל מושגח בהשגחה פרטית, וכך הקב"ה מעביר כל אחד ואחד מאתנו דרך המסע הפרטי שלו בחיים, כאשר ההשגחה הפרטית קובעת את הניסיונות הצרות והקשיים שתפקידם לזכך ולטהר את נשמתנו ותכליתם לכוון אותנו שנכיר ונדע שיש עניין הצריך תיקון.

ברור, שאם הכול היה טוב והכול היה מסתדר על הדרך הטובה ביותר אף אחד לא היה חושב לשנות כיוון בחייו, אלא כשמתחילה איזושהי בעיה ולפתע יש ייסורים מתחילים לחשוב אולי אני בדרך לא נכונה? אולי משהו לא בסדר? זוהי דרכו של הקב"ה לרמוז לנו על הצורך בשינוי וצריך להיות חכם גדול או להיעזר בחכם כדי לגלות מהי הקב"ה רוצה מאיתנו. לא תמיד זה קשור למה שנדמה לנו, לדוגמא אדם שהתלונן שילדיו לא מתחננים. תוך

כועס ורוטן, בדרך כלל לא ייקח הרבה זמן עד שאחד הממתינים יצעק לעברו: תשתוק כבר רק הרגע הגעת!! מה אתה עושה כ"כ הרבה רעש!!!

נשאלת השאלה: למה דווקא אותו אחד התרגז ולא אחרים? אם נבדוק נראה שאותו אחד הציף לו כעסים מהעבר.

דומה בדומה נפגש!! תופעה זו מתרחשת כאשר נפגשים באותה עוצמה של רגש שמפעיל את התוכנית שפותחת איזה מגירה מהעבר, ואז לא מבינים למה יש עוצמת תגובה כ"כ גדולה.

בארץ הנהגים אינם ידועים כאדיבים במיוחד, דבר יום ביומו אנשים מוצאים את עצמם בתאונת דרכים קלה ופתאום האדם מתנהג כמו חיה וצועק ומשתגע. רגע, למה? מה קרה?

אז אבדת קצת ממון, למה החיה הזו יצאה ממך? הרבה תירוצים יש לו ליצר הרע הזה

כגון: מה אתה רוצה ממני הוא עיצבן אותי אז ככה התנהגתי וכו'. אך האמת היא שצריך להבין שאם החיה הזו יצאה ממנו זה סימן שהיא שם וצריך לתקן אותה. "יציצו כל פועלי און". למה? "להשמדם עדי עד". כי כשהם מציצים יש אפשרות לעשות אבחנה (דיאגנוזה).

"אידי דטריד למבלע לא פליט"

יש כלל בהלכות של הגעלת כלים "אידי דטריד למבלע לא פליט" (חולין ח:). כשהכלי בולע הוא לא פולט, אם לא היה כך לא הינו יכולים לעולם להכשיר כלים, שכן כששמים כלי בתוך סיר ההגעלה הכלי פולט את הלא כשר שבתוכו החוצה, אם הוא היה קולט גם באותו זמן היה שוב בולע את האיסור. אבל חז"ל למדונו שזה חד סטרי או פולט או קולט. ולכן מהכלל הזה אנחנו לומדים ג"כ על נפשנו. אומר רבי משה דוד ואלו זצוק"ל, (תלמיד חבר של הרמח"ל): כשהאדם צעיר אז הוא חווה הרבה דברים והוא בולע ובולע יצרים, תאוות, וכו'. בצעירות יש לו דם חם והרבה מרץ לבלוע מן הסביבה. אך כאשר הוא מתחיל להתבגר מפסיקה הבליעה ומתחילה הפליטה. כיוון שהדם הוא הנפש הפליטה מהנפש יוצאת אל הדם, והדם מגיע לכל מקום בגוף ולאט לאט האדם מתחיל להשתנות בצורתו החיצונית בהתאם למה שבלע כל צעירותו. פגשתי פעם רופא שיניים שאמר לי שלפי השיניים של הלקוח הוא יכול להגיד איזה אופי יש לו. לדוגמא אדם עצבני, בשיניים האחוריות אחרי שנים יש סימנים של חריקה וכיו"ב. עם השנים הצורה החיצונית שלנו מקבלת את המהות הפנימית. זה מדהים שבמסע החיים אנחנו משרטטים את

רגשות כלואים משפיעים עלינו בהווה אף שלעיתים קרו לפני עשרות שנים ואנשים חיים את כל חייהם ללא מודעות. אבל מרגע שמודעים אליהם מתחילים להבין כמה זה משפיע עלינו לאורך חיינו.

הנהגת בין אדם לחברו המתחייבת מתובנה זאת

יותר ויותר אני נדהם לראות כמה חשיבות יש ביחס שבין אדם לחברו ובמיוחד (עד כמה שהדברים מפתיעים) הנזקים הכי גדולים הם דווקא מהאנשים הקרובים אליך. לדוגמא כשהורה מתנהג בצורה מעוותת לילד שלו, המשקעים נשארים אצל הילד כל החיים לפעמים עד מותו, ולהיפך פרגון ועידוד ותמיכה לא נשכחים ומהווים כוח ממריץ בחיינו. פגשתי אנשים שעדיין פגועים מהתנהגות הוריהם מדברים שקרו לפני 50 שנה ויותר, היו פעמים שהייתי בהלם לראות אנשים שמשמשים היום בתפקידי מפתח שנראים חיצונית קשוחים וחזקים אך בפנימיותם פגועים מאד מדברים שנראים היום חסרי ערך. אף שזה לא מודע זה אבן נגף להרבה התנהגויות בהווה, בדיקה לעומק מגלה את הקשרים האלו.

על כן פרץ רגשות חזק בהווה הוא לאו דווקא מראה על בעיה עכשווית במיוחד כשניכר שבעיה בהווה היא לא כל כך גדולה אלא ישנו כלל "דומה בדומה נפגשים", מציאות מסוימת שיכולה לעלות משקעים מהעבר, ואז הווה מקבל נפח משמעות יותר גדולה, התת מודע מדליק את התבערה. כמו בכל דבר יש בזה טוב וגם רע. הרע שזה מוביל להתנהגות לא הולמת, ואילו הטוב שהאדם יכול להיות מודע לכך שיש בעיה ולשרש אותה. מהלך שנקרא: "בְּפִרְחֵי יָשָׁעִים פָּמוּ עֵשֶׂב וַיִּצְצוּ כָּל פְּעָלֵי אֱוֹן לְהַשְׁמֵדֵם עַדִּי עַד". דהיינו עשב כמו יבלית שמזיק לחקלאות כאשר עדיין לא נבט והוא זרע בקרקע עדין אי אפשר להפטר ממנו ואילו כאשר הוא נובט ומציץ מעל הקרקע אפשר לשרש אותו, כך כל הרגשות הכלואים כאשר הם מוחבאים ואינם נפגשים בדומה. האדם לא מודע שהם בתוכו, אבל כאשר הם מוצפים צריך להבין שישנה בעיה שצריך לשרש. זוהי הסיבה שההשגחה מעבירה אותנו דרך ניסיונות וקשיים בפרט וכעם הכול על מנת שנציף את הדומה מעברינו או מגלגולים קודמים¹ על מנת שנתקן אותם.

יציצו כל פועלי און להשמדם עדי עד

לדוגמא מספר אנשים ממתינים בחדר קבלה בתור לרופא, לפתע נכנס לחדר אדם חסר סבלנות כשהוא

¹ כך ידע האריז"ל לזהות קשר בין נשמות מגולגלים על פי מאורעות דומים שקרה להם למשל בבא בן בוטא שהורדוס עיור אותו חזר בגלגול של רב ששת שהיה גם הוא סומא.

מעבר לקירות ואפשר להריח ממרחק צלי בשר וכיו"ב. חוש האוזן, השמע כבר יכול להתפשט עד השמים לשמוע רעמים ומטוסים וכיו"ב. וחוש העין יכול לראות כוכבים במרחקים של שנות אור. דמיינו שיש מנורה בתוך הגוף שהיא מאירה דרך החושים שלנו החוצה. עכשיו, תחשבו שבין המנורה הזו לבין החוש עצמו, יש מסך - פלזמה. אם הפלזמה הזו היא פלזמה של שמחה האדם חש את הכול שמח, אם הפלזמה הזו היא פלזמה של עצב, קנאה, כעס הכול רע, שחור, כעוס. בתיאוריה אם היינו יכולים להחליף את המסך הזה היה לנו כוח לחוות את העולם בצורה אחרת. המסך הזה נוצר מאירועי העבר שלא היה לנפש כוח להתמודד איתם, וכלאה אותם באיזשהו מקום, כדי שהרגש הזה לא יעשה נזק.

כליאת הרגש על מנת שהאדם יוכל להמשיך לחיות

אי אפשר לחיות אם אתה מתמודד עם עוצמת צער יום יומית כמו אותו יום שנפטר אחד מיקיריך, או אירוע טרגי אחר, השכחה היא תרופת הטרגדיה כמו שאמרו חז"ל גזירה על המת שישתכח מן הלב אחרי י"ב חודש. אי אפשר לחיות באותו הצער לאורך זמן ועל כן מה עושה הנפש? היא כולאת את אותו רגש באחד מהמקומות שבגוף. כל איזור הוא סינרגטי עם סוג אחר של רגש. ולכן הרבה פעמים אפשר לראות שזמן מה לאחר פטירתו של אחד מבני המשפחה

אחד הקרובים שלקח את זה קשה, פתאום יתחיל לפתח מחלות אוטואימונית, כמו פסוריאזיס או מחלת ברגר וכיו"ב. במחלה אוטואימונית הגוף תוקף את עצמו. למה שהגוף יתקוף את עצמו? מה קרה לו? מה השתבש? הגוף הזה שהוא מכונה כל כך חכמה, שידעה לפעול כמו שצריך עד עכשיו, שואלים את הרופא: מה קרה פתאום? והתשובה בדרך כלל היא אני לא יכול להגיד לך למה זה קרה, מה שכן אפשר לומר שכאשר הגוף תוקף את העור אז יש פסוריאזיס, וכשהוא תוקף את בלוטת התריס אז יש מחלת השימוטו, וכיו"ב. השכיחות של מחלות אוטואימוניות עולה בשנים האחרונות בצורה מדהימה. למשל פיברומיאלגיה אין לאף אחד הסבר מדויק מה זה, כאבים שמטיילים ממקום למקום בגוף ולעיתים מגיעים לכך שאי אפשר לצאת מהבית מרוב כאבים התרופה היום ברפואה הקונבנציונאלית היא תרופות הרגעה אנטי דיכאוניות. אף אחד אינו מבין מה קרה למערכת החיסונית שפתאום השתבשה ותוקפת את הגוף עצמו כשהיא אמורה להגן עליו. אבל כמעט תמיד אפשר למצוא טראומה שקרתה לפני שהמחלה

עצמנו!!! גופנו משתנה לאט לאט בהתאם למידות שלנו, אפשר לראות אדם שצוחק הרבה יש לו על פניו עם השנים פסים של חיוכים. לעומתו אדם עצבני שכל הזמן מכווץ את העיניים יהיו לו סימנים ליד העיניים ובמצח וכיו"ב. הגוף שלנו מתחיל לאט לאט להקרין את אופיינו ולכן יש את חכמת הפרצוף והגוף שיכולים לתת שער לראות מה קורה בפנים הנפש. כל זה עדיין בחינה רדודה לעומת מה שהרגשות עושות לנו בתוך הגוף, באיברים הפנימיים. כיום ברור למדע הרפואה הקשר שבין כעסים למחלות לב ליתר לחץ דם ולאולקוס, אנשים ש"אוכלים את הלב" בגלל אירועים שונים יכולים לקבל אולקוס, חרדים ופחדים יכולים לגרום למחלות אוטואימוניות וכיו"ב. בכלל אחוזי המחלות האוטואימוניות עולה בהדרגה בגלל הלחץ והאינטנסיביות של החיים והדבר מתבטא במחלות כמו כן אחוז האנשים שיש להם חרדות ודיכאוניות עלה דרסטית וגם זה עוד סימפטום של קצב החיים המטורף שאנחנו עוברים בדור הזה. אין כמעט שלווה ונחת!! ובאמת בזמן כזה כמה אנחנו צריכים להעריך ולשמור את השבת מקור הנחת והשלווה.

תפיסת החושים על פי קבלה

תורת הקבלה להבדיל מהמדע גורסת שחושי האדם מוציאים את הבל נשמתו עד האובייקט המוחש, דהיינו החושים שלנו לא רק מקבלים מבחוץ פנימה, אלא הבלן מתפשט החוצה.

המדע גורס: אור פוגע בחפץ וחוזר בחזרה לעין, האור מתורגם לאות עצבי, שמגיע למוח, והמוח מתרגם את זה לתמונה והופך אותה כפי שזה במציאות.

אך על פי קבלה החושים שלנו הם כמו מנורת המקדש בעלת ז' קנים, קנה מרכזי הוא הפה, משתי צדדיו ב' הנחיריים באיבר אחד, משתי צדדיו ב' עיניים, ומ-ב' צדדיו שתי האוזניים. סה"כ ז' נקבים. במקדש הדליקו עם שמן זית זך כתית למאור שהוא בהקבלה כוח הדעת שלנו.

ומן הנקבים יוצא ההבל החוצה. הבל הפה נרגש מאד בדיבור. הבל האף נרגש בנשיפה ובקינוח. הבל האוזן כבר לא ניתן להרגשה, אבל אם מכניסים את האצבעות לתוך האוזן שומעים מעין רעש עמום של ההבל הרוצה לצאת החוצה.

ובעיניים כבר אין הבל, אלא כוח הבטה, שעל ידו יכולה העין לעשות נזק לאחר בעין הרע או כמו בת היענה שמסתכלת על הביצה שלה ובכוח זה היא בוקעת. ככל שההבל מתמעט לחוש יש יותר כוח להתפשט. חוש הפה, הטעם, עד שלא יכנס המאכל לפה אין טעם. חוש האף, הריח מתפשט לעיתים גם

יהיה לו נקודת משען הוא לעולם לא יוכל לצאת משם. מה תהיה נקודת משען לנפש שהיא כל כך עלובה וכל כך קשה לה? קודם כל ללמד כף זכות על עצמה. דהיינו כמו שאדם מוכרח ללמד כף זכות על האחר משום שאם הוא לא יעשה זאת ינסו אותו מהשמיים באותו דבר שהוא לא לימד עליו כף זכות, ממש באותה צורה כך אומר ר' נחמן בליקוטי מוהר"ן ברפ"ב וז"ל: דע כי צריך לדון את כל אדם לכף זכות, ואפלו מי שהוא רשע גמור, צריך לחפש ולמצא בו איזה מעט טוב, שבאותו המעט אינו רשע, ועל ידי זה שמוצא בו מעט טוב, ודן אותו לכף זכות, על ידי זה מעלה אותו באמת לכף זכות, ויוכל להשיבו בתשובה, וזה בחינת (תהלים ל"ז): "ועוד מעט ואין רשע והתבוננת על מקומו ואיננו" הינו שהפסוק מזהיר לדון את הכל לכף זכות, ואף על פי שאתה רואה שהוא רשע גמור, אף על פי כן צריך אתה לחפש ולבקש למצא בו מעט טוב ששם אינו רשע וזהו ועוד מעט ואין רשע, שצריך אתה לבקש בו עוד מעט טוב שיש בו עדין, ששם אינו רשע, כי אף על פי שהוא רשע, איך אפשר שאין בו מעט טוב עדין, כי איך אפשר שלא עשה איזה מצוה או דבר טוב מימיו, ועל ידי זה שאתה מוצא בו עוד מעט טוב ששם אינו רשע, ואתה דן אותו לכף זכות, על ידי זה אתה מעלה אותו באמת מכף חובה לכף זכות, עד ששוב בתשובה על ידי זה, וזהו ועוד מעט ואין רשע, על ידי שמוצא בהרשע עוד מעט טוב, ששם אינו רשע, על ידי זה והתבוננת על מקומו ואיננו, הינו כשתתבונן ותסתכל על מקומו ומדרגתו, ואיננו שם על מקומו הראשון, כי על ידי שמוצאין בו עוד מעט טוב, איזה נקדה טובה, ודנין אותו לכף זכות, על ידי זה מוציאין אותו באמת מכף חובה לכף זכות. וזהו והתבוננת על מקומו ואיננו כ"ל, והבן: וכן צריך האדם למצא גם בעצמו, כי זה ידוע שצריך האדם לזהר מאד להיות בשמחה תמיד, ולהרחיק העצבות מאד מאד (כמבאר אצלנו כמה פעמים). ואפלו בשמתחיל להסתכל בעצמו ורואה שאין בו שום טוב, והוא מלא חטאים, ורואה הבעל דבר להפילו על ידי זה בעצבות ומרה שחורה, חס ושלום, אף על פי כן אסור לו לפל מזה, רק צריך לחפש ולמצא בעצמו איזה מעט טוב, כי איך אפשר שלא עשה מימיו איזה מצוה או דבר טוב.

כי ברגע שהאדם ילמד כף זכות על עצמו וכשהוא מודע שיש בו נקודות טובות זה כבר נקודת משען. לכן כדי שאדם יוכל לצאת מאותו הבוץ הוא עושה השאה חיובית. ודרכה הוא מתחיל לצאת מהבוץ הפרטי שלו.

התפרצה. והטראומה הזו כנראה מהדהדת בתוכו. ועד שלא יפרקו אותה קשה מאוד לרפא אותו.

מה שהרפואה הקונבנציונאלית יודעת לעשות זה לעזור לו לחיות עם הסימפטומים של המחלה.

ובאיזשהו מקום גם נח לה ככה כי האדם נשאר קשור לתרופה עד יום מותו וחברות התרופות מחככות ידיים בהנאה על עוד דג נפל ברשתן.

סוד הספוג והשטיח

אם ספוג מושרה במים המים נספגים בו עד קצה יכולתו הוא נוצר כדי לכלוא את המים בתוכו. אבל כאשר הוא ספוג במים ויש עליו לחצים מהסביבה, הספוג יסחט ויוציא את המים החוצה. כך אצל האדם ישנו מנגנון שנקרא תת מודע. התת מודע הוא עצום בגודלו הוא מכיל את השליטה על כל הפעולות הלא רצוניות שהמח מנהל וגם מכיל את כל הזיכרונות מהעבר ובמיוחד הוא מייצר תפיסת חיים שעל פיה האדם חי. כאשר מתחילים להיות לחצים מהסביבה התת מודע מתחיל להוציא את תכולתו על הסביבה.

תדמיינו שטיח ששמים מתחתיו את כל הלכלוך שבחדר לאט לאט הלכלוך מצטבר שם ומתחיל להראות כעין בליטות מתחת השטיח. בחיצוניות זה עדיין נראה יפה ונקי, אך הלכלוך הולך ומצטבר שם יגיע כמובן זמן שלא ניתן יהיה להסתיר את הלכלוך.

תארו לכם ילדה שההורים שלה אומרים לה כל הזמן: "איזו מכוערת את, מי יתחתן איתך!!",

היא גדלה בהכרה שהיא מכוערת ולא מוצלחת, וכדי להוכיח לעצמה ולעולם שהיא לא כזאת היא לומדת באוניברסיטה ומשיגה תואר אחר תואר אבל בפנימיות שלה היא לא מאמינה לעצמה היא רואה תמיד את העולם דרך תפיסת העולם ותפיסת החיים שהוריה החדירו לה ויקשה עליה מאד להשתחרר מזה גם אם היא תתחתן ויהיו לה ילדים כי בעומק תמיד אפשר יהיה לראות את תפיסת העולם השלילית הזאת מנהלת את חייה, אלא אם כן היא תלמד להתמודד עם זה ודרך זה להגיע לנקודת האמת שלה.

תחילת השינוי לימוד כף זכות על עצמך

השלב הראשון בערעור תפיסת החיים העקומה הוא לימוד כף זכות על עצמך אנחנו עושים זאת על ידי הצהרה חיובית positive affirmation. הסיבה לכך שהאדם נמצא בתוך ביצה טובענית כל תנועה שהוא יעשה הוא ישקע יותר. מה הוא צריך לעשות כדי לצאת? קודם כל למצוא נקודת משען. אם לא

"ישא מדברותיך"

ערך וכתב:

הרב **ישראל שלום אליהו ברדא** שליט"א

וְהָיָה עֵקֶב תִּשְׁמָעוּן אֶת הַמְשָׁפְטִים הָאֵלֶּה וְשִׁמְרֶתֶם וְעִשִּׂיתֶם אֹתָם

והי"ה - עקב תשמעון, רצה להאיר את ידיעת שם
הוי"ה בעקב עולם העשייה, בעקבות המשיח, על
ידי תורת הקבלה, המסורה לנו בשמיעה איש מפי
איש הלכה למשה מסיני, תשמעו-ן' שערי בינה,
כי שמיעת האוזן תלויה בלב שומע, הנרמזת באות
ה' של אימא עליונה, וכפול עשר ספירות שווה
חמישים שערי בינה, בבחינת וישמע יתר"ו-שמע
ובא- כי שמע יות"ר מכולם, אם שמוע בישן תשמע
בחדש, ומצוה להביא מן החדש- וישן מפני חדש
תוציאו- הישן יתחדש והחדש יתקדש, הסכת
ושמע ישראל"ל- הס וכתת וקבל כי יש רל"א
שערים פנים ואחור, להנחיל אוהבי י"ש, שמ"ע
ישראל- ש'או מ'רום ע'יניכם וראו מ"י ברא אל"ה!

שאלות ותשובות

על

כללי הוראת הקבלה

בדרך קצרה ושפה ברורה

פרק ראשון

הנהגת הספירות

מי הוא הבורא? הבורא ורצונו אחד, ואין סוף
לפעולותיו, ואין להם גבול ותכלית. ואין שום
מחשבה תופסת במהותו ועצמותו כלל, וכל מה
שמדברים עליו זה רק מרצונו והשגחתו, שהם
מצומצמים מצד פעולותיו וגילוי מידותיו
והתפשטות פירוט עשרת אורותיו, כי כל פירוט
והתפשטות הוא צמצום (כמו בינה ציורית שהיא
מצומצמת יחסית לחכמה גולמית), והן עשר ספירותיו
הנעלמים בלי לשאול מה, שאין להם קץ, והן
מידותיו בבריאת והנהגת והשגחת העולמות, ואלו
הן: כתר, חכמה, בינה, חסד, גבורה, תפארת, נצח,
הוד, יסוד, מלכות!

איך הקב"ה מנהיג בעיקר את עולמו בהשגחה
פרטית, לבני ישראל בארץ ישראל? בצורת שלשה
קווי הנהגה ישרים, קו ימין כנגד יסוד המים קרים
ולחים, קו שמאל כנגד יסוד האש חם ויבש, וקו
אמצעי כנגד יסוד רוח האויר הממוזג מחום האש
ולחות המים, וכמו שיש בהנהגת הממשלה

לדוגמא אם תגיד לבן שלך מקטנותו: "אתה טיפש!
אתה טיפש!" או "יש לך שתי ידיים שמאליות, וכל
דבר שתעשה לא תצליח!" מה יקרה לילד הזה?

הוא יגדל בהרגשה שהוא לא שווה שום דבר, וייקח
הרבה זמן לשכנע אותו שהוא שווה משהו. התת
מודע שלו ספוג בחוסר הערכה עצמית, ומשם הוא
מזריק למודע: את חוסר ההערכה העצמית הזו. וגם
כשהוא יודע לעשות משהו הוא יהיה בטוח שהוא לא
יודע לעשות את זה.

התיקון לעשות בדיוק את הצד ההפוך, שהמודע יגיד
לתת מודע אני כן שווה, אני כן יכול, וכו' כאשר
מזהים את הרגשות הכלואים עושים פעולת היפוך
מהמודע לתת מודע.

לדוגמא: אם אדם יש לו רגשי נחיתות, או שהוא
בהלם אז הוא קפוא הוא לא אסרטיבי, הוא לא
פעיל, הוא לא מסוגל, כי הוא לא מאמין בעצמו, ולכן
צריכים לחזק את הצד ההופכי, בונים לו משפט
בהתאם להופכיות הרגשות ולאט לאט זה מחלחל
למודע.

דוגמא ל-השאה חיובית של קבלה באהבה:

אני מקבל עלי את הצרות והקשיים באהבה בדעת
שלמה ונפש חפצה, כי הרעה לעובדי השם היא
שמחתם וטובתם כיון שאני מקבל באהבה את מה
שגזר עלי ה', נמצא שבקבלת הרעה הזו אני עובד את
ה' שהיא שמחה לו ית'. וצריך יצר הרע לעולם כמו
גשם לעולם כי לולא יצר הרע אין חדוותא
דשמעתתא. ועל כן אני מברך על הרעה כשם שאני
מברך על הטובה בשמחה ובטוב לבב כי אני מקבל
את מוסר ה' והכול כפרת עוונות כי הייסורין הם
מקריבים ענפי הנשמה שהיו רחוקים משורשם,
שאין לך רע ומר כמו לעזוב את ה', ובאמצעות
איסורים אני מתקרב אליו ולכן אני שמח. ועוד שלא
אצטרך להתייטר לעתיד לבוא ששם העונש הוא
הרבה יותר גדול, ואפילו יצחק תבע ייסורים וגם
דוד המלך אמר "סמר מפחדך בשרי וממשפטך
יראתי". ישנם דברים רבים שנראים בתחילתן
טובים ויהיה אחריתם רעה רבה ולהיפך כאלה
שתחילתן רעה ואחריתן טובה, ועל כן אינני
משתומם כשבאה עלי צרה מפני שאיני יודע סופה כי
הרבה פעמים ה' מזכה אותי לראות איך הכול
לטובה ורק בזכות הצרה משיגים את ההצלחה
האמיתית, וגם אם לא אשיג זאת בודאי שהיא
לטובה כי כל דעבד רחמנא לטב עביד.

זהו השלב הראשון בעלון הבא בעז"ה נלמד את
ההמשך.....

ובנקודת המרכז, הוא הנהגת רחמים ממוצעים בין חסד ודין, והיא תפארת לעושיה ונוטה יותר לחסד מאשר לדין!

מה הן שילוש הספירות התחתונות? נצח, הוד, יסוד.

מצד ימין, הוא הנהגת חסד ממוזג קצת בדין, כי אפילו שנדמה לנו שהוא רע זמני או רע פרטי, כמו קושי של התחלות חדשות ושינויים מבורכים, אבל באמת הוא טוב אמיתי לטווח ארוך לפי התכלית והתיקון הכללי, ובהנהגת הנצח מסתכלים רק על החסד והטוב הנצחי, ולכן מתיישרים הצדיקים ורע להם על מיעוט עוונותיהם בגלגול זה או בגלגולים אחרים, כדי להטיב אחריתם מראשיתם, ולשמחם מיגונם בעולם הבא לאורך ימים, בטובה וברכה אמיתית ונצחית.

מצד שמאל, הוא הנהגת דין ממוזג קצת בחסד, כמו הרע שנדמה לנו שהוא טוב וערב ונעים לפרט במצב זמני, אבל באמת הוא עונש לטווח ארוך, כמו שמשלמים לרשעים שכרם על מיעוט זכויותיהם בעולם הזה, כדי לאבדם לעולם הבא- "ומשלם לשונאיו אל פניו להאבידו", ועל הוד כזה היה דוה לבנו.

ובנקודת המרכז האמצעי, הוא יסוד הנהגת העולם הכללי, שהיא הנהגה ממוצעת בין נצח והוד, ונוטה קצת לדין, והם העליות והירידות, ימי האהבה וימי השנאה, יום אסל יום באסל!

מדוע נקראו שש ספירות (חסד, גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד): "ששה קצוות גבוליות בהנהגת המשפט"? כי הם מתנהגים רק לפי מעשי בני אדם, כי גם החסד הגמור הוא רק למי שמגיע לו בזכות מעשיו, ולא במתנת חינם!

מדוע נקרא הכתר "ארץ אפיים"? כי הוא הנהגה של רחמים גדולים לאין קץ, כי הנהגת הכתר תהיה רק לתכלית הנצחית לעתיד לבוא, וממתין ומאריך אף לצדיקים ולרשעים, בבחינת "כתר לי זעיר ואחורך!"

מדוע נקראים שש קצוות "קצר אפיים"? כי הם הנהגת המשפט של שכר ועונש לפי מעשי בני אדם התחתונים, והיא רק הנהגה זמנית ועכשווית בעולם הזה הקצר, ובדרך כלל יש מיעוט חסד, כי לא תמיד ולא כולם זוכים במעשיהם עם כל התנגדות היצר הרע והנטייה הטבעית והנפש הבהמית וטרדות העולם והסביבה החברתית!

מה היא ספירת המלכות? היא השגחה כללית עגולה, והשגחה פרטית ישרה, עם הנהגת תשע ספירות, סך הכל: עשר ספירות ולא תשע, כדי

התחתונה צד ימני וצד שמאלני וגוש מרכזי, כי יש קיצוניות ימנית והוא חסד גמור, ויש קיצוניות שמאלית והוא דין גמור, ויש הנהגה ממוצעת מרכזית של רחמים ממוזגים בין חסד ודין. וסימנם "חדר", ראשי תיבות: חסד, דין, רחמים!

וכן אמרו חז"ל על הפסוק: "וכל צבא השמים עומדים עליו מימינו ומשמאלו", וכי יש ימין ושמאל למעלה? אלא אלו מיימינים לזכות, ואלו משמאילים לחובה, ולכן ספירה שהיא הנהגת החסד נקרא בדרך משל ימין, וספירה שהיא הנהגת הדין נקרא בדרך משל שמאל. וכן שני כתובים המכחישים זה את זה עד שיבוא הכתוב השלישי ויכריע ביניהם ברחמים!

מה היא ספירת הכתר? הוא חסד גדול, ורחמים גמורים עד אין קץ, כי הוא לפי התכלית הנצחית של הבורא הטוב והמטיב לכל בריותיו אפילו שאין להם זכות, ונותן לכולם במתנת חינם באהבה שאינה תלויה בדבר, וחונן ומרחם על כל מעשה ידיו אפילו שאינם הגונים ואינם כדאים. והנהגה זו תתגלה לעתיד לבוא, וצריך לזה סבלנות לקוות לגילוי הכתרתו יתברך בכל העולמות, "כתר לי זעיר ואחורך!"

מה הן ספירות חכמה ובינה? הוא חסד גדול אפילו למי שאין לו זכות, אך אינו חסד גמור כמו הנהגת הכתר.

וגם הבינה היא חסד, אך מתחילים להתעורר ממנה דינים, כי לפעמים גם זה נכלל בחסד לעשות דין בעולם לטובה, כדי להעניש את הרשעים, שלא יהיה חס ושלוש עולם של הפקר אין דין ואין דין, ואלמלא מוראה של מלכות- "איש את רעהו חיים בלעו, כי את אשר יאהב ה' יוכיח, כי כאשר ייסר איש את בנו ה' אלקיך מייסרך, וחושך שבטו שונא בנו, שבטך ומשענתך המה ינחמוני!"

מה הן שילוש הספירות הראשונות העליונות? כתר, חכמה, בינה, הם רחמים גדולים לפי רצון הבורא להטיב בעולם לא לפי מעשינו, ולכן כשהם מתגלים, אז יש רחמים ורצון גדול ונחת רוח בעולם!

מה הן שילוש הספירות האמצעיות? חסד, גבורה, תפארת.

מצד ימין, הוא חסד גמור רק למי שמגיע לו שכר בזכות מעשיו כמו גן עדן לצדיקים, ולא בצדקה ומתנת חינם.

מצד שמאל, הוא דין גמור למי שמגיע לו עונש על פשעיו ואשמותיו כמו גיהנום לרשעים.

² מדרש רבה (שיר השירים פ"א פמ"ו), ומדרש תנחומא (פי שמות פמ"ח, ופי משפטים פמ"ו). וכעין זה בבבלי (יומא עז. וסנהדרין קב:), וירושלמי (סנהדרין א:).

העולמות, והמשכת מידות הנהגתו יתברך על הנבראים, וגילוי כבוד מלכותו והשגחתו בעולם!

איך נראות הספירות כמו עיגולים, ומה הן מלמדות אותנו? נלמד מהם את סדר ההשתלשלות הטבעית בדרך עילה ועלול, סיבה ותוצאה, והיא הנהגה והשגחה כללית בשוויון כללי בלי קשר למעשי הבריות, ועכשיו תבין את ציור הספירות העגולות בדרך משל על השוואת הצורה העגולה, שהם בצורת עיגולים זה בתוך זה כמו גלדי בצלים, כי כתר מקיף סביב בעיגול, ובתוכו עיגול חכמה, ובתוכו עיגול בינה, ובתוכו עיגול חסד, ובתוכו עיגול גבורה, ובתוכו עיגול תפארת, ובתוכו עיגול נצח, ובתוכו עיגול הוד, ובתוכו עיגול יסוד, ובתוכו עיגול מלכות!

איך היא הנהגת השגחת המלכות? בהנהגת הדין יותר משש קצוות שנקראו הנהגת המשפט כנ"ל כי יש בהם לפעמים משפט, אך דיני המלכות שנקראת לפעמים צדק, היא משפט צדק יותר מהם. ורק לפעמים בזכות עבודת התחתונים במעשים טובים משתתפת הנהגת המלכות בחסד, ונעשית הנהגת הרחמים!

איזה בחינות נקראות "נפש נקבה", ואיזה בחינות נקראות "רוח זכר", ומדוע? ההנהגה וההשגחה הכללית בספירות עיגולים שמתנהגת בדין קצוב ושווה לכולם, והשגחת המלכות בהנהגת הדינים, נקראות: "נפש נקבה" בדרך משל, כי דעתה קלה ומצומצמת לקבל השפעה כמו נקב חסר וכלי בלי תחתית, כמו מיעוט הירח ופגם הלבנה, על שם הכתוב: "נקבה תשוב גבר", וכן הבינה שהיא קצת דין יחסית לחכמה, שהרי הדינים מתעוררים ממנה, נקראת בלשון נקבה. וגם בכל ספירה יש קצת בחינת דין של נקבה, כמו שנאמר אפילו על כתר עליון: "ארך אפיים ונקבה שלוי", שהוא רחמים גמורים, עם קצת בחינת דין מגבורה של עתיק המתלבש בתוכו. אבל ספירות גבורה והוד לא נקראו נקבה, כי הם בכלל הנהגת המשפט של שש קצוות, שהיא הנהגה אחת לתת שכר טוב לצדיקים ועונש לרשעים. וזה לעומת זה, ההנהגה והשגחה הפרטית בספירות היושר, שמתנהגת ברחמים לפי המעשים, נקראת: "רוח הזכר" בדרך משל, כי דעתו רחבה ורווחת ומרוכז להשפיע בגבורה, כמו הארת השמש לירח, על שם הכתוב: "אשר עשה אלהים את האדם ישר".

איזה בחינות פנימיות, ואיזה בחינות חיצוניות, ומדוע? יש בספירות עיגולים ויושר שתי בחינות אלו בדרך משל, כי לפעמים הנהגת הספירות גלויה ומפורסמת וניכרת חיצונית, ולפעמים היא נסתרת ופנימית כמו שעושים צדקה וחסד בסתר עד כדי כך שלא נודע כי באו אל קרבנה, כמו שהיו העניים

שיהיה לו דירה אצל הנבראים התחתונים, ולגלות מלכותו להשרות שכינתו בעולם, וידעו אותו כולם כי אל חי שוכן בקרבם. וגם כדי שיקבל מעשי מצוות בני אדם ותפילתם וקבלת עול מלכותו עליהם לעוררו להשפיע עליהם, ועבודת התחתונים היא לצורך גילוי השפעת הספירות העליונות, בבחינת "תנו עוז לאלהים"!

איך נראים קווי ספירות היושר, ומדוע יש בדיוק עשר ספירות לא פחות ולא יותר? כי כל עצם מוגבל, מורכב מתלת מימד: אורך - רוחב - עובי, והוא תלת מימד על תלת מימד, שווה תשע, ועם מקומו, שווה עשר ספירות. ראה טבלה והבן צורת עמידתם וסדר הנהגתם!

אורך	עובי	רוחב
חכמה - אורך - מניע ההנהגה	כתר - אורך - מניע ההנהגה	בינה - אורך - מניע ההנהגה
חסד - רוחב - פעולת ההנהגה	תפארת - רוחב - פעולת ההנהגה	גבורה - רוחב - פעולת ההנהגה
נצח - עובי - ביצוע ההנהגה	יסוד - עובי - ביצוע ההנהגה	הוד - עובי - ביצוע ההנהגה
	מלכות - מקום - דיני ההשגחה	

למה נקראו ספירות? כי הוא לשון מספר הנתפש במציאותו המצטרף, ולא במהותו הנפרד, וגם כל דבר בעולם נחלק לעשר ספירות כנ"ל. וגם כי הספירות, ספיר גזרתם כמראה אבן ספיר, והם מאירים כספירים!

מה מלמדות אותנו ספירות היושר? את דרך ההנהגה וההשגחה של הבורא על הנראים, וגם אנחנו נדבקים במידותיו והולכים בדרכיו בעבודת מידותינו הנהגתנו והשגחתנו, וגם "בכל דרכיך דעהו". והיא מבוארת בקבלת ההנהגה וההשגחה של הרמח"ל והגר"א, וקבלת עבודת הנפש החסידית של הבעש"ט וחב"ד ומהרי"ל אשלג. כי אלו ואלו דברי אלהים חיים ודברים אחדים, ולכן: "טוב אשר תאחוז בזה, וגם מזה אל תנח את ידך, כי ירא אלהים יצא את כולם ושניהם כאחד טובים".

ומכאן תשובה מוצאת, כי טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת, ואת כל ונוכחת עובדה בשטח, על אותם שלומדים קבלה ומדקלמים טקסטים שלמים, ואפילו מכוונים בסידורי הכוונות, אך בלי חיבור מוח ולב, בלי רגש, בלי חיות, בלי נשמה, "בפיו ובשפתיו כבדני ולבו רחק ממני- ותהי יראתם אותי מצות אנשים מלומדה- האותיות שאלוני על בני ועל פועל ידי תצונוני", כי אינם מבינים את פתרון המראה והסברת הנמשל של הרמח"ל על משלי האר"י, כאשר אמר הגר"א והגר"ח מוואלוז'ין כי כל כתבי האר"י הם משלים, ורק הרמח"ל הבין והסביר את הנמשל, ועל ידי זה יושפע שפע רב בכל

הורים שנראים בגילוי לילדים, אבל כתר הוא כמו
 סבא שאינו נראה תמיד לילדים!

כמה הנהגות יוצאות מעשר ספירות? עשר ספירות
 נחלקות לחמשה סוגי הנהגות כלליות, וכל אחד
 מהם נקרא בשם "פרצוף הנהגה" בפני עצמו, ואלו
 הן: כתר נקרא "ארך אפיים" כמו סבא זקן, חכמה
 נקרא "אבא", בינה נקראת "אימא", שש ספירות
 חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד שהם שש קצוות
 בהנהגת המשפט שנקרא "קצר אפיים", ומלכות
 נקראת "נקבה"!

איזה חלוקה יש לקבוצת עשר ספירות? חמש
 ספירות: כתר, חכמה, חסד, תפארת, נצח, נקראו:
 "חמשה חסדים", כי התפארת נוטה יותר לחסד כמו
 הכתר. וחמש ספירות: בינה, גבורה, הוד, יסוד,
 מלכות, נקראות: חמש גבורות, כי היסוד נוטה
 יותר לדין כמו המלכות!

למה נקראו שש ספירות של הנהגת המשפט בשם:
 "שש קצוות"? כי יש כנגדם ששה קצוות בעולם, צד
 דרום נגד חסד, צד צפון נגד גבורה, צד מזרח נגד
 תפארת, צד מעלה נגד נצח, צד מטה נגד הוד, צד
 מערב נגד יסוד!

היכן מרומזים עשר ספירות בגוף האדם? כיון שכל
 מציאות ההנהגה מסודרת בכל מקומות העולמות
 ושנות הזמנים ונפשות הבריות, והקב"ה ברא את
 האדם בחילוק תרי"ג איבריו וגידיו כנגד תרי"ג
 מצוות, ונגד פירוט תרי"ג חלקי פרצופי ההנהגות
 בעשר ספירות כלליות, כנגד עשרת הדברות
 הכוללות תרי"ג מצוות, כי בצלם אלהים עשה את
 האדם בצלמו כדמותו, ואלו הן בקומתו וצביון על
 סדר צורת גוף האדם:

ראש - שלש ספירות ראשונות

גולגולת וקרום האויר - כתר
 מוח ימין - חכמה
 מוח שמאל - בינה
 מוח אחורי בעצם הלז - דעת

זרוע יד ימין - חסד
 זרוע יד שמאל - גבורה
 הגוף והחזה - תפארת

ירך רגל ימין - נצח
 ירך רגל שמאל - הוד
 ברית קודש - יסוד
 עטרת הברית - מלכות

ולכן נקראו גם הספירות הרוחניות בשמות איברי
 האדם הרומזים עליהם בדרך משל ומראה ומחזה
 ומצגת לסבר את העין והאוזן הגשמיות, ולכן כתר

מתפרנסים בחשאי מלשכת חשאים שהיתה במקדש,
 ולא נרגש החסד והטוב וכדומה, כי "טובה תוכחת
 מגולה מאהבה מסותרת", והנותן מתנה לחברו
 צריך להודיעו, שאין בעל הנס מכיר בניסו!

**האם יש ספירת דעת, והרי יש עשר ספירות ולא
 אחד עשר?** לפעמים נמנה בעולם התיקון את ספירת
 הדעת, ונחשיב אותו בבחינה חיצונית והנהגה גלויה
 במקום הכתר, כי הוא מזווג ומאחד את ספירות
 חכמה ובינה בדעת עליון שמכריע ביניהם ובדעת
 תחתון מתפשט בין שש קצוות שיוצאים מהם. אבל
 בבחינה הפנימית הנסתרת נחשב הכתר, ולא הדעת.
 כי הנהגת הכתר שהוא רחמים גדולים מאוד לפי
 המציאות החיצונית הנגלית בגלותנו אינה נראית
 עכשיו בסוד עץ החיים הנצחי אלא רק בסוד עץ
 הדעת טוב ורע, כי הנהגת הכתר עתידה להתגלות
 רק לעולם הבא בזמן התכלית הנצחי אחרי הנהגת
 זמן העולם הזה בששת אלפי שנים, ולכן שם הכתר
 הוא אהיה, לשון עתיד, אני עתיד להיות, "אכן אתה
 אל מסתתר - ארי במסתרים". אך למרות ההסתר
 הגדול, הנהגת הכתר מנהיגה אותנו גם עכשיו
 בהכנות פנימיות לקראת העתיד הגדול, כי עיקר
 כוונת הבורא להיטיב, וכל מה שעושה לטוב הוא
 עושה להחזיר גם את הרע לטוב ולגלות יחודו הטוב
 בעולם, ולכן רק בהנהגה הפנימית שהוא הסתר גדול
 נחשב גם הכתר בכלל הספירות, אבל בהנהגת הגלות
 החיצונית לא נחשב הכתר, ויש ממנה רק קצת
 התגלות קטנה ומועטת מבחינת הכתר, ולכן בהנהגה
 החיצונית נקרא דעת, שהוא במדרגה מועטת שנחשב
 רק הנהגה ממוצעת בין החכמה והבינה, כי החכמה
 הוא כמעט בלי דין, ובבינה מתחילים הדינים
 להתעורר ממנה, והדעת הוא הנהגה ממוצעת
 ביניהם, ולכן נחשב הדעת בסדר עמידת הספירות
 באמצע תחת חכמה ובינה, ולא מעליהם כמו הכתר,
 שהוא בדרך משל לשבר את האוזן על הנהגה
 ממוצעת ירודה מן הכתר העליון!

מה תוקף הנהגת הכתר עכשיו בגלותנו? כל התגלות
 ההנהגות הזמניות עכשיו, הם רק סיבובים והכנות
 והכשרות לגילוי הנהגת הכתר לעתיד לבוא, לכן
 נחשבת הנהגת הכתר לשורש כל ההנהגות הזמניות,
 כי רצון הבורא לעתיד לבוא בהנהגת הכתר הנצחי,
 ולכן מקדים עכשיו את כל ההנהגות האחרות
 באורח זמני, כי סוף מעשה במחשבה ורצון הכתר
 תחילה. ולכן בפנימיות הספירות נחשב הכתר ולא
 הדעת, ובחיצונית הספירות נחשב הדעת במקום
 הכתר, והכתר נחשב רק בבחינת שורש ההנהגות
 כנ"ל. ולכן גם נקרא הכתר "אין", כי לפי השגתנו
 כמעט אינו גלוי, והתחלת הגילוי הוא מחכמה בינה
 דעת ואילך, ולכן נקראים בשם אבא ואימא כמו

מזגי הספירות הולכים ומשתנים, שאין אחד דומה לחברו.

וכיון שיש לכל פעולה מפעולות הספירות תולדה פרטית, שיוצאת לפי כוחה הפרטי, לכן יצאו לכל הפרטים האלה תולדות פרטיות, שאינן שוות זו לזו, כי מזה נמשך רובי רבבות פרטי הבריות הנמצאים בעולם, שכולם יוצאים רק ממיזוג עשר ספירות פרטיות עד אין קץ, וכל מיני הדומם הצומח החי והמדבר, הם מינים שונים ומשונים בפני עצמם, וכל מין נולד ויצא לפי מהות שורש פעולתו במיזוג הספירות הפרטיות כנ"ל!

איך חלקי האדם מרמזים על חלוקת הספירות הפרטיות? למשל אויר הגולגולת הרומז אל הכתר של "ארך אפיים" מתחלק בעצמו לעשרה דברים, כנגד עשר ספירות פרטיות שבכתר, ואלו הן³:

גולגולת - כתר שבכתר

אוזן ימין - חכמה שבכתר **אוזן שמאל** - בינה שבכתר

מצח - דעת שבכתר

עין ימין - חסד שבכתר **עין שמאל** - גבורה שבכתר

קו המישור בחוטם - תפארת שבכתר

שפה עליונה - נצח שבכתר

שפה תחתונה - הוד שבכתר

לשון - יסוד שבכתר

פה - מלכות שבכתר

אבל בספר יצירה⁴, נזכרו שבעה שערים פתוחים בראש האדם, כנגד שבע ספירות כלליות של "קצר אפיים" באופן אחר, ואלו הן:

עין ימין - חסד **עין שמאל** - נצח

אוזן ימין - גבורה **אוזן שמאל** - הוד

נחיר ימין - תפארת **נחיר שמאל** - יסוד

פה - מלכות

ולכן כשנזכר בדרך משל פה על חלקי ספירות הכתר, תדע שהוא מלכות שבכתר, וכן תפרט בכולם כנ"ל!

איך כתוב ברוב המקומות שהעטרה היא המלכות, ולפעמים כתוב שהפה נקרא מלכות כמובא "בפתיחת אליה זכור לטוב"? עכשיו תבין לפי מה שביארנו, כי העטרה היא המלכות הכללית, ומלכות פה היא המלכות שבכתר, כנגד תורה שבעל פה!

נקרא גולגולת, חכמה בינה דעת נקראו מוחין, חסד זרוע ימין, גבורה זרוע שמאל, תפארת גוף וחזה, נצח ירך רגל ימין, הוד ירך רגל שמאל, יסוד ברית קודש, מלכות עטרה. אך הם רק שמות על שם הכתוב: "ומבשרי אחזה אלוה - כי בצלם אלהים עשה את האדם", אבל חלילה להעלות על הדעת שיש ציור בפרצופי הנהגת הספירות העליונים, "ולא תתורו אחרי לבבכם - כי לא ראיתם כל תמונה", כי זו היא כפירה מוחלטת באחדותו הפשוטה, וכל פרצופי הנהגת הספירות העליונים הם אורות רוחניים דקים שאינם נתפסים בדמיון ומחשבה, אלא רק בדרך מושכל של פתרון הנמשל בשלילת הגשמיות לגמרי!

פרק שני

תרי"ג איברי וגידי פרצוף האדם ומבשרי אחזה אלוה

מה היא חלוקת ההנהגה הפרטית? ההנהגה העליונה נחלקת לפרטי פרטים עד אין סוף, כי כל ספירה כללית נחלקת לעשר ספירות פרטיות בדרך משל, לדוגמא: הכתר נחלק לעשר ספירות, ונקרא: כתר שבכתר, חכמה שבכתר, בינה שבכתר, חסד שבכתר, וכן הלאה עד מלכות שבכתר. וכן נחלק החכמה: כתר שבחכמה, חכמה שבחכמה, בינה שבחכמה, חסד שבחכמה, עד מלכות שבחכמה. וכן הלאה, כתר שבבינה, חכמה שבבינה, בינה שבבינה, חסד שבבינה, עד מלכות שבבינה. וכן כתר שבמלכות, חכמה שבמלכות, בינה שבמלכות, חכמה שבמלכות, חסד שבמלכות, עד מלכות שבמלכות.

ועוד יותר מזה נחלקות הספירות לפרטים רבים, כי כל הספירות הפרטיות של חלוקת הספירות הכלליות כנ"ל, הן בעצמן גם כן מתחלקות כל אחת מהן לעשר ספירות, ונכללות ומתלבשות ונפרטות ומורכבות עד אין קץ ואין תכלית, לדוגמא: כתר שבכתר שבכתר, חכמה שבכתר שבכתר, וכן הלאה בכולם!

מה נמשך מכל פירוט חילוקי מיזוג הספירות? יוצא מזה שכל פעולה שפועל הבורא, הוא מסתכל בה על כל פרטי וחילוקי המציאות, על התוצאות ועל ההשלכות ועל הגורמים השונים, ופועל לצורך כל המציאות.

ולכן כשנבחין בחלקי פעולות הבורא, נדע שיש עשר ספירות ממוזגות בכל החלקים שלהם, כי כל פעולה הולכת ומכוונת בהנהגת ההשגחה לתועלת כל המציאות, כי אין מיזוג עשר ספירות החסד, כמו מיזוג עשר ספירות הגבורה. כי החסד שבחסד הוא יותר חסד, מחסד שבגבורה. והחסד של חסד שבחסד, יהיה יותר חסד מגבורת חסד שבחסד. וכך

³ ע"יח (שער א"א פ"ו).

⁴ שם (פ"ד מ"ו), וביאור הגר"א שם (פ"ה מ"ז).

שבגבורה, "ופרק תחתון" - רחמים שבגבורה. וכן בספירת תפארת הכללית, נקראים חלקי חסד דין ורחמים שיש בו - "שליש ראשון - שליש שני - שליש שלישי", ולפעמים נקרא חסד שבתפארת - "חזה", דין שבתפארת - "מפתח הלב", רחמים שבתפארת - "טבור הבטן". וכן על זה הדרך נקראים ספירות נצח והוד הכלליות, כנגד שלשה פרקי הרגלים כנ"ל.

ולכן כשתמצא בספרי הקבלה מושג של "חזה", אל תתבלבל, רק תדע שהכוונה ברמז על הנהגת חסד שבתפארת. ואם תראה מושג של "טבור הלב", אז תדע שהכוונה ברמז על דין שבתפארת. וכן "טבור הבטן" רומז על רחמים שבתפארת כנ"ל. וכן אם תראה "זרוע ימין פרק עליון - פרק ראשון", הכוונה על הנהגת חסד שבחסד, וכן הלאה "רגל שמאל פרק עליון - פרק ראשון", הכוונה על חסד שבהוד, וכן כולם מבוארים בהנהגת חד"ר כנ"ל!

מה רומזים "שלשה ראשים" בכתר עליון של הנהגת "ארך אפיים"? הם כנגד שלש בחינות של חסד דין ורחמים כנ"ל, כי אע"פ שהנהגת הכתר בעצמו, הוא כולו "ארך אפיים" ורחמים גמורים, אך כיון שהוא השורש של כל ההנהגות התחתונות הזמניות בעולם הזה, לכן יש בו גם כן את שורשי הבחינות של חסד דין ורחמים, ונקראו "שלשה ראשים" בלשון ראשית, כי סוף מעשה במשבה תחילה, ורצה הקב"ה להגיע בסופו של דבר לתכלית הטוב של הנהגת הכתר הנצחי של עץ החיים ואכל וחי לעולם, ולהחזיר כל רע לטוב, ולהפוך את הקללה לברכה, ואת החושך לאור, ולגלות את יחודו יתברך באחדות פשוטה ונצחית, כי "אין עוד מלבדו ואפס זולתו - ומלכותו בכל משלה", ולכן הקדים את ההנהגות הזמניות ההפכיות של עץ הדעת טוב ורע בשביל הבחירה, כי על ידי זה יהיה יותר טוב לצדיקים שיזכו במעשיהם לשכר טוב בלי בושא!

כנגד מי הם אותם "שלשה ראשים" בהנהגת הכתר של "ארך אפיים", ואיך הם מכונים? לפי מה שביארנו שגם הכתר נחלק לעשר ספירות, ושלשה ראשים שלו הם בבחינת ראשית הכתר, לכן הם הספירות הראשונות שבכתר, שהם: כתר שבכתר כנגד הגולגולת, חכמה ובינה שבכתר כנגד מוח סתום, דעת שבכתר כנגד קרום של אויר הגולגולת שהוא הנהגת רחמים ממוצעים ביניהם!

אם כן מדוע נחשבו לפעמים רק "שני ראשים", או אפילו רק "ראש אחד", בהנהגת הכתר העליון? כי עיקר ההנהגה הם החסד והדין, והרחמים הוא רק דעת המכריע ביניהם וממוזג משניהם, ואין הכרעה שלישית מכרעת, לכן נחשבו לפעמים רק שני ראשים. וכיון שגם הדין שבכתר כוונתו לטובה, לכן

וכן בשאר דברים יש סתירות רבות כיוצא בהם, אך "אם תבקשנה ככסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה' ודעת אלהים תמצא" - ואז תזכה להבחין ולהבדיל בין בחינות כלליות לבין בחינות פרטיות, הפרט שבכלל והכלל שבפרט, בסולם הערכים והכינויים, בתורת היחסות, והיא שעמדה לאבותינו חכמי המערב מעוביי תוניס בשאלותיהם אל הרש"ש כי היו נבוכים באר"ש סגר עליהם המדבר, וכל ספר תורת חכם לרבנו חיים די לה רוזה על תורת הרש"ש הפרטנית - מלא מזה על גדותיו⁵, ובלכתך בדרך הזה תמצא מזה גם בספרי הרמח"ל והגר"א ופתחי שערים - טל אורות שפילמאן - לשם שבו ואחלמה, ועוד!

כמה צדדים כלליים יש בהנהגה העליונה? שלשה צדדים יש בהנהגה הכללית, שהוא החסד הגמור מצד ימין, הדין הגמור מצד שמאל, ורחמים ממוזגים וממוצעים בין חסד לדין במרכז. וכל ספירה נחלקת לשלש בחינות פרטיות אלו, למשל ספירת החסד יש בה: חסד שבחסד, דין שבחסד, רחמים שבחסד. וכן יש שלש בחינות אלו בכל הספירות!

מה רומזים שלשה פרקים בשלשה קווי היושר של ההנהגה העליונה? למשל זרוע ימין של האדם רומז לספירת חסד הכללי, וגם יש בו שלשה פרקים: כף היד, אמת היד, והזרוע, כנגד חסד דין רחמים שבחסד כנ"ל. וכן בזרוע שמאל הרומז לספירת גבורה הכללית, יש בה שלשה פרקים כנ"ל, כנגד חסד דין רחמים שבגבורה. וכן בגוף הרומז לספירת תפארת הכללי, יש בו שלשה פרקים: החזה, מפתח הלב, וטבור הבטן, כנגד חסד דין רחמים שבתפארת. וכן ברגל ימין הרומז לספירת נצח הכללי, יש בו שלשה פרקים: הירך, השוק, וכף הרגל, כנגד חסד דין ורחמים שבנצח. וכן הוא ברגל שמאל הרומז לספירת הוד הכללי, יש בו שלשה פרקים כנ"ל, כנגד חסד דין רחמים שבהוד. וכן בברית קודש הרומז לספירת יסוד הכללי, יש בו שלשה פרקים: ביצה מצד ימין, ביצה מצד שמאל, ואיבר האמה, כנגד חסד דין רחמים שביסוד.

ולכן נקראו חלקי חסד דין ורחמים בספירות על שמות פרקי הגוף, "ומבשרי אחזה אלוה" - בצלמו כדמותו בדרך משל, "ויביד הנביאים אדמה - לעליון", כי הנהגת חסד שבחסד נקרא "פרק עליון" בזרוע ימין, ודין שבחסד, נקרא "פרק אמצעי" - בזרוע ימין, ורחמים שבחסד נקרא "פרק תחתון" - בזרוע ימין. וכן בהנהגת הגבורה הכללית, נקרא "פרק עליון" חסד שבגבורה, "ופרק אמצעי" - דין

⁵ אפשר לומר כי מהר"ח דילה רוזה וגילה בקבלה את אחדות פנימיות הסוד הכללי, באותו קנה מידה שגילה הגאון הרוגוצ'ובר את אחדות פנימיות הפשט הכללי.

שהרי חלקי הבריאה המושפעים אינם שווים באיכותם, וכשם שפרצופיהם אינם שווים כך דעותיהם אינם שוות, ואין ברייה אחת דומה לחברתה ואין יום ואין רגע דומה לחברו, כי בכל פרטי המקומות הזמנים והנפשות בדומם צומח חי מדבר, משתנים בכל זמן ובכל עת ובכל רגע, לפי שינויי הצירופים הקדושים המתחדשים בכל רגע מאת הבורא כמובא בספר יצירה על אבני אותיות שהן בונות בתים, כמו שאנחנו מברכים: "המחדש בטובו בכל יום תמיד מעשה בראשית", וכל חלק מהבריאה הוא רק לפי ערכו, וכך היא הנהגתו. וכיון שחלקי הבריאה אינם שווים באיכותם, אז ממילא אינה דומה ההנהגה וההשגחה וההשפעה מזה על זה. ולפי מספר חלקי הבריאה, כך הוא מספר הנהגותיו יתברך במיזוג ספירות פרטיות ופרטי פרטיות אין קץ, מכאן ואילך צא וחשוב מה שאין הפה יכול לדבר, ואין האוזן יכולה לשמוע. כללו של דבר: יש תרי"ג חלקי יסוד הבריאה, וכנגדם יש תרי"ג הנהגות יסוד שונות המתפשטות על כל חלקי הבריאה בשלמות, ואם אין בהנהגה תרי"ג חלקים אינה הנהגה שלמה ואינה מתפשטת על כל תרי"ג חלקי הבריאה!

מה העניין של תרי"ג חלקים בגוף האדם בבריאה ובמצוות? הנהגה עליונה שלימה שמתפשטת על תיקון כל תרי"ג חלקי הבריאה נקרא אותה בשם "פרצוף" על דרך משל האדם ומבשרי אחזה אלוה, אבל הנהגה שאינה מתפשטת על כל חלקי הבריאה אינה בבחינת בפרצוף, כי רק על ידי תרי"ג חלקים נקרא: "פרצוף אדם שלם", כי אדם בגימטריא מ"ה, והוא ענווה וביטול, בבחינת "ונחנו מה", וזה בחינת חכמה (חיד-אבא, גרון-אימא, לשון-דעת), שהיא בחינת ענווה, כמו שכתוב: "והחכמה מאין תמצא", ומילוי אותיות חכמה: ח"ת כ"ף מ"ם ה"י שווה תרי"ג, ולכן "חכמה בינה דעת" שווה תרי"ג, וגם חרות שווה תרי"ג עם הכולל, וגם מילוי אותיות האמת: ה"א אל"ף מ"ם תי"ו שווה תרי"ג, וגם מילוי אותיות נהר: נו"ן ה"א ר"ש שווה תרי"ג, וגם מילוי אותיות פסח: פ"ה סמ"ך ח"ת שווה תרי"ג, והוא חשבון "ברית" עם הכולל, ומצוות ברית פסח בעונש כרת- כנגד תר"ך מצוות ות"ך עמודי אור בכתר המלך, וגם מצוות ציצית עם ה' קשרים ועוד ח' חוטים שקולה כנגד תרי"ג מצוות, שהוא לבוש הקב"ה בבגד ציצית ומניח תפילין, בסוד הפסוק: ה' מלך גאות לבש עוז התאזר"-בגימטריא תרי"ג. וגם אתרוג- ג' מינים שווה תרי"ג. וגם מילוי אותיות אל חי: אל"ף למ"ד ח"ת יו"ד גימטריא תרי"ג, וגם ת"ר אותיות במאה ועשרים צירופי אלהיים ועוד י"ג אותיות של מילוי אלהיים שווה תרי"ג. וגם: "אורות"- "הוי"ה אלהי ישראל"- "מלכות אל אלהים"- "התאזר"- "יתגבר"- "נטע בתוכנו"- "את

נחשב לפעמים כולו רק ראש אחד, כי כולו לטובה באחדות אחת!

איך נקראים הנהגות ראשונות שבכתר בזוהר ובספרי קבלה קדמונים? הראש הראשון של הנהגת הכתר שבכתר- נקרא בזוהר: "עתיקא קדישא- רישא דלא אתיידע" (עתיק קדוש שנעתק מבחינת גבול וזמן, והוא ראש שאינו ידוע), והראש השני של הנהגת חכמה שבכתר- נקרא: "חכמה מוחא סתימאה" (חכמת המוח הסתום), וגם נקרא: "בוצינא דקרדינותא" (הנר החזק- כי התלבש בחכמתו גבורת עתיק). והראש השלישי של הנהגת רחמים שבכתר- נקרא: "קרום של אויר הגולגולת". ובספרי קבלה קדמונים מקבלת הגאונים, נקראים בחינות ראשונות שבכתר עליון: "אור קדמון- אור צח- אור מצוחצח"!

אילו דברים בעולם הזה, מקבילים אל שלש בחינות "חסד דין רחמים" של הנהגה העליונה? הן שלש אמהות: אמ"ש - נוטריקון של יסודות: אויר, מים, אש, לפי שיוצא מהם תולדות כל הנהגות התחתונות. כי מים- חסד גמור בחכמה כנגד אות מ', אש- דין מתעורר מבינה כנגד אות ש', ואויר הרוח- ממוצע בין שניהם בהנהגת רחמים ממוזגים כנגד אות א' בפנימיות הכתר וחיצוניות הדעת. ולכן נקראים: כתר-סבא, חכמה-אבא, בינה-אימא, לפי שהם שלש ספירות ראשונות, ושלש אמהות עיקריות של כל הנהגה העליונה!

איך מתחלקת הנהגה העליונה? חלוקת הנהגת חסד דין רחמים היא בכללות, אבל בפרטות מתחלקת הנהגה העליונה לתרי"ג מיני הנהגות שונות, ולכן נבראו כנגדם באדם תרי"ג חלקים- רמ"ח איברים, ושס"ה גידים. ונצטווה על תרי"ג מצוות- רמ"ח מצוות עשה, ושס"ה מצוות לא תעשה. וגם כל הנבראים שבכל העולמות העליונים והתחתונים גם יחד, יש בהם תרי"ג חלקים כמו מספר תרי"ג חלקי האדם שהוא עולם קטן, וכל הנבראים נחשבים לאדם גדול. והאדם התחתון כל חלק שבו וכל איבר שלו, הוא כנגד חלק אחד מכלל הבריאה, והוא מקביל לאדם קדמון בבחינת "אדמה לעליון", והוא הבריח התיכון בתוך הנבראים ומבריח מן הקצה אל הקצה, ומכאן נבין את "גדלות האדם"!

האם הנהגת הבורא והשפעתו על תרי"ג חלקי הבריאה, שווה ודומה בכל החלקים, או שיש הבדל ביניהם? הנהגת והשגחת והשפעת הבורא על חלקי הבריאה אינה שווה ואינה דומה אחת לחברתה, ואפילו שנאמר: "כי אני הוי"ה לא שניתיי", ואין בו שינוי כלל, מכל מקום שייך שינוי מצד המקבל,

הנברא, ולפי מורכבות פרטי הנברא, כך הם בדיוק הרכבת פרטי הרצון העליון, אפילו שהיה הקב"ה יכול לברוא את כל העולם ברצון אחד פשוט, והלא במאמר אחד יכול להבראות, עם כל זאת ברא את העולם בעשרה מאמרות של עשר ספירות המתחלקות לתרי"ג חלקים כנ"ל, ובאותה דוגמא עליונה נברא האדם במספר תרי"ג איברים וגידים ושאר פרטים כמניין כללי העולמות העליונים, ולכן: "מבשרי אחזה אלוה" - כי בצלם אלהים עשה את האדם" שכל דבר בגופנו רומז אל העליונים בצלמם כדמותם, בבחינת "אדמה לעליון". וכל איבר בגוף האדם שהוא עולם קטן, מסודר ומכוון כנגד עולם אחד למעלה, וכל שכן בנשמה הרוחנית יש כל כך כוחות איכותיות במספר תרי"ג חלקי נשמה, כנגד תרי"ג איברי הגוף ותרי"ג מצוות, ורק בנפש לבד יש שבעים כוחות, וכאשר האדם מקיים מצוה אחת מן התורה הוא מוסיף קדושה באיברי גופו המכוונים כנגד אותה מצוה, ונעשה תיקון בחלק נשמתו וגופו כנגד אותה מצוה, ונעשה גם תיקון בחלק הבריאה שהיא כנגד מצוה זו, ואינו דומה יחיד העושה את המצוה בתיקון פרטי לפי שורש נשמתו, לבין רבים העושים את המצוה בתיקון כללי של כל חלקי הבריאה ההיא, ואז מעלים מים תחתונים נקביים באור חוזר לעורר את ההשפעה במים עליונים זכריים באור ישר, וכנגדו גם ה' יתן הטוב באותה הנהגה שהיא כנגד חלק אותה מצוה שנעשתה למטה, וה' לא ימנע טוב להולכים בתמים. אך אם חס ושלום חטאו ישראל במצוה אחת, הנה פגמו בכל חלקי הדברים שהם כנגד אותה מצוה כנ"ל, כי גם זה לעומת זה עשה האלהים, ומתפשטים כנגד תרי"ג חלקי ההנהגה העליונה על תרי"ג חלקי הבריאה בהשפעה ישירה בכל העולמות, ולכן מכנים לספירות העליונות בשם: "אדם".

וכן בפרטים של איברי האדם ובכל ענייני וחוקי הטבע שברא ה', וכל סדרי הבריאות וההתפתחות הטבעית של האדם, כמו: "עבור- יניקה- קטנות- גדלות" וכדומה, וגם כל הזמנים והתקופות שמתארך בהם כל חלק מההתפתחות הטבעית הזאת, כל המערכת הנפלאה הזאת רומזת על עניינים גדולים וסודות נפלאים בסדרי ההנהגה העליונה, ולכן נקראו כללי ההנהגה בשמות דברים טבעיים שמרמזים עליהם בדרך משל. כללו של דבר: כל מה שנמצא באדם, יש בו רמז בסתרי ההנהגה העליונה ודרכי ה' יתברך, וכיון שהאיברים הם נגד חלקי הבריאה והעולמות, כי תיבת "אבר" היא אותיות "ברא", לכן באותו שם שנקרא איבר האדם, באותו שם נקרא גם חלק הבריאה וההנהגה שהן כנגדו, ולכן נמצאו כל שמות של איברי האדם בחלקי ההנהגה העליונה בשפת הקבלה על דרך משל כנ"ל.

האורי" - "בתורה" - "אברם צחק ועקב" - "משה רבינו" - "הוא משה אהרן" - "ישראל ע"ב" - "בנין המלכות" - "השמים ואדברה" - "נדחי ישראל" - "רחם ישנה" - עולים בגימטריא תרי"ג, בסוד השם הקדוש שהוא חותם השמים: **אראית"א ראשי תיבות: אחד ראש אחדותו ראש יחודו תמורתו אחד- גימטריא תרי"ג, וזה סוד תרי"ג אורחות המתפשטים מחילוקי שערות עתיק טלא נהירו דחיוורת אל זעיר אנפין בתרי"ג אורות, בסוד "כל ארחות ה' חסד ואמת" כנגד תרי"ג עיני מלאך המות, והקב"ה ישחוט את מלאך המות ויוציא לו את העיניים, בסוד גירא בעינא דשטנא⁶. **תרי"ג** ועוד **שפ"ו** שווה **טצ"ץ** (999) שביסוד, כנגד **דוד בן ישי (שפ"ו)**, "ודוד הוא הקטן- הקטן יהיה לאלף" (1,000), ומספר אלף הוא פרצוף שלם שיתגלה לעתיד לבוא, בסוד "האלף לך שלמה".**

כמה הנהגות שלימות של תרי"ג חלקים הנקראים: "פרצופים" יש לנו? יש לנו חמש הנהגות כלליות בתיקון כל תרי"ג חלקי הבריאה, והם סך הכל חמשה פרצופים עליונים, ואלו הן: כתר, חכמה, בינה, שש קצוות בהנהגת המשפט (חג"ת נה"י), והשגחת המלכות והשראת השכינה.

מתי המלכות נחשבת הנהגה כללית ופרצוף שלם? השגחת המלכות הכללית שתהיה מלכותו מגולה בעולם, "ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו כי פי ה' דיבר- וידעו כל בשר כי אני ה' מושיעך וגואלך אביר יעקב", ושכינתו תתגלה בעולם ויהיה לו דירה בעולמות התחתונים כמו בעולמות העליונים. ולכן כאשר שכינתו יתברך מתגלה ומתפשטת ושוכנת בכל תרי"ג חלקי הבריאה, נקראת המלכות: "פרצוף שלם". אבל אם על ידי חטאי בני אדם מסתלקת חס ושלום גילוי מלכותו מהם, כמו שכתוב: "ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא- אכן אתה אל מסתתר- ארי במסתרים", ונשאר התגלות מלכותו רק למעלה בשמים למלאכים העליונים בלבד, אז כבר אינה בבחינת פרצוף, אלא נשאר לה רק בחינה קטנה של עשירית ספירות המלכות הכללית, הנרמזות במיעוט הירח ופגם הלבנה, וכן הבת מקבלת מנכסי אביה רק עישור נכסים. וזה סוד מיעוט הירח ומילואה, אמר הקב"ה: הביאו כפרה עלי שמיעטתי את הירח⁷. כי מלכות השכינה נקראת ירח ולבנה כידוע, שאין לה מעצמה כלום רק אור חוזר שמקבלת מן השמש הרומז להקב"ה.

מה הפירוש: "מבשרי אחזה אלוה" - אדמה לעליון?" כוח הבורא בכל דבר הוא לפי יכולת קבלת

⁶ הגימטריאות בשם מו"ר חמי שליט"א בספרו ברכות בחשבון ערך תרי"ג.

⁷ חולין (ס:).

איך נחלקו רמ"ח הנהגות עליונות כנגד רמ"ח איברים? כי יש שלשה חלקי הנהגה כלליים, והם: חסד, דין, רחמים (ראשי תיבות: חד"ר הורת"י). וכל אחד מהם נפרט לחד"ר בתוך חד"ר, ואם נחלק שלשה חלקי הנהגה הכללית חסד דין רחמים עד ארבעה פעמים, יהיו רמ"ג הנהגות, במשוואה פשוטה: כי שלש כפול שלש שווה תשע (1- ט' ספירות של זעיר אנפין בחשבון המספר תשע, שאין למעלה ממנו רק בכפולות), ותשע כפול שלש שווה עשרים ושבע (2- כ"ז אותיות התורה), ועשרים ושבע כפול שלש שווה שמונים ואחד (3- כס"א הכבוד), ושמונים ואחד כפול שלש שווה מאתיים ארבעים ושלש (4- רמ"ג-אבר"ם), ובצירוף אות ה' של ספירת הבינה שהיא אימא עליונה המלבישה את המוחין של כל הצלמים תוך המלכות של תבונה באורך וברוחב ועובי כל צלם זעיר אנפין שווה בשווה בכל הפרטים, הרי נעשים רמ"ח חלקי הנהגה כנגד רמ"ח איברי האדם, כמניין אברה"ם, "אלה תולדות השמים והארץ בהבראם"- באברה"ם⁸, כי בזכות אברהם נברא העולם על רמ"ח איבריו. וגם בחינת הצלם הוא סוד: "ומורא לא יעלה על ראשו" הנאמר בשמשון- שם קטן משם גדול, ומורא לא יעלה על ראשו של זעיר אנפין רק בתוך גופו, והנה מור"א עם הכולל בגימטריא רמ"ח, והרי נתבאר לנו איך יש ט' ספירות בפרצוף זעיר אנפין, וכ"ז אותיות התורה, ורמ"ח איברים, ואיך נברא בצל"ם אלהי"ם⁹. וגם חס"ד אברה"ם עולה ש"ך דינים, להמתיקם בחסדים גדולים.

⁸ מדרש רבה (בראשית פי"ב פ"ט), ופסיקתא דרב כהנא (נספחים
אות א').

⁹ עץ חיים (שכ"ד פ"ו).